АНОТАЦІЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ»

Дисципліна вільного вибору студента

Предмет навчальної дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є відносини неспроможності суб'єктів господарювання у кризовому стані і організаційно-економічний механізм антикризового управління підприємством.

Мета начальної дисципліни

Мета начальної дисципліни: визначити сутність, місце, роль, основні види кризових явищ та стадії розвитку кризи підприємства, розкрити методичні підходи до розробки «правил ефективної поведінки» за умов кризового стану, а також проаналізувати окремі шляхи запобігання та подолання кризи в зарубіжних і вітчизняних організаціях, що успішно функціонують у різних умовах.

Основні завдання

Основні завдання навчальної дисципліни: сформувати знання, уміння та навички щодо розв'язання проблем: розпізнавання кризових явищ (симптоми, причина, природа, рівень та час впливу); прогнозування наслідків розвитку кризових явищ та їхнього впливу на результати діяльності підприємства; визначення можливостей запобігання кризі і/або її пом'якшення; забезпечення функціонування підприємства в умовах криз (особливо локальних, а також системної, стратегічної); стабілізація діяльності окремих підсистем підприємства для подолання (пом'якшення) проявів системної кризи підприємства в цілому для створення можливостей його подальшого розвитку або (якщо антикризові заходи не спрацювали) — ліквідації (різними шляхами); ліквідація наслідків кризи і/або ліквідація підприємства (зокрема, за процедурою банкрутства); розвиток підприємства на новій основі, якщо кризу вдалось подолати.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки бакалаврів

Дисципліна передує вивченню навчальних дисциплін: «Глобальна економіка», «Організація бізнесу в інформаційному середовищі».

Вимоги до знань і умінь:

а) знати: причини виникнення кризових явищ в економіці та в системі управління; економічний механізм виникнення кризового стану на підприємстві; методику діагностики кризових ситуацій на підприємстві; основні ознаки готовності підприємства, його менеджерів і персоналу до попередження, подолання або мінімізації наслідків кризових явищ; розробку стратегій і підходів до розвитку підприємства з урахуванням потенційних кризових явищ; сучасні методи та інструментарій управління у кризових умовах;

б) уміти: провести експрес-діагностику стану підприємства з метою виявлення потенційних (латентних) кризових ситуацій та явищ; скласти прогноз перспективи виникнення та розвитку кризових ситуацій на підставі експрес-аналізу; визначити основні напрями запобігання, подолання та мінімізації наслідків кризових явищ на підприємстві.

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Криза в системі державного управління.
Тема 2. Причини виникнення кризи підприємств України та форми її проявлення.
Тема 3. Прояви кризи на мікрорівні.
Тема 4. Правове забезпечення антикризового регулювання та антикризового управління підприємствами в Україні та за кордоном.
Тема 5. Методологічні та організаційні основи антикризового управління підприємством.
Тема 6. Діагностика банкрутства.
Тема 7. Фінансова санація неспроможних підприємств.
Тема 8. Стратегія реструктуризації в процесі антикризового управління.
Тема 9. Криза управління персоналом та організаційна криза

Тема 10. Організаційно-економічні заходи антикризового управління підприємством.
Тема 11. Зарубіжна практика антикризового управління.

Кафедра: економіки та менеджменту.
Мова викладання: українська.
Форми організації навчального процесу: лекції, практичні/семінарські заняття.
Форма підсумкового контролю: залік.
Викладачі, які забезпечують навчальний процес: професор, к.е.н. Карпінський Б.А.

Рекомендована література:

1. Антикризисное управление: Учебник / Под ред. Э. М. Коротко-ва. – М.: ИНФРА-М, 2002. – 432 с.
2. Банкрутство і санація підприємства: теорія і практика кризового управління / Т. С. Клебанова, О. М. Бондар, О. В. Мозенков; [За ред. О. В. Мозенкова. – Харків: ВД "ІНЖЕК", 2003. – 272 с.
3. Василенко В. О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. – Київ: ЦУЛ, 2003. – 504 с.
4. Зарубежная практика антикризисного управления: учеб. пособие / Под ред. проф. А.Н. Ряховской. – М.: Магистр; Инфра-М, 2010. – 271 с.
5. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством: Навч. посіб. для студентів вищих навч. закладів. – К.: Кондор, 2008. – 366 с.
6. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретико-методологічні засади та практичний інструментарій. – К.: Київ. нац. торг.-екон.ун-т. – 2001. – 580 с.
7. Методика аналізу фінансового стану підприємств, організацій. – Затверджено Наказом Міністерства економіки України, 2006.
8. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану підприємств та організацій / Затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.1997 р. №81, зареєстрована в Міністерстві юстиції України від 5.08.1997 р. за № 288/2092.
9. Методика розробки планів реструктуризації державних підприємств та організацій. Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 73 від 2 червня 1997 р. // Методичні матеріали: Зб. – 1997. – С. 30-43. – (Б-ка журналу «Вісник податкової служби України»).
10. Методика складання бізнес-планів. Затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 56 від 21 квітня 1997 р./ / Методичні матеріали: Зб. – 1997. – С. 23-29. – (Б-ка журналу «Вісник податкової служби України»).
11. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 №14 зі змінами і доповненнями.
12. Поляков Б.М. Процедура банкротства в Украине: теория и практика. – Донецк: Донбасс. – 2001. – 480 с.
13. Практика розгляду справ про банкрутство / Упоряд. Б.М. Поляков. – К.: Юридическая практика, 2006. – 336 с.
14. Про затвердження Порядку проведення досудової санації / Постанова Кабінету міністрів України №515 від 17.03.2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. – №12. – С. 467.
15. Ситник Л.С. Організаційно-економічний механізм антикризового управління підприємством. – Донецьк: ІЕП НАН України. – 2000. – 504 с.
16. Скібіцький О.М. Антикризовий менеджмент: Навч. посібник. – К. – ЦУЛ. – 2009. – 568 с.
17. Терещенко О.О. Антикризове фінансове управління на підприємстві. – К.: КНЕУ. – 2006. – 268 с.
18. Терещенко О.О. Фінансова санація та банкрутство підприємств: Навч. посібник. – К.: КНЕУ. – 2000. – 412 с.